

Uchwała Zarządu

stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska

nr 3/OB/VI/2021

z 15 czerwca 2021 roku

Na podstawie §24. ust. 14 Statutu Stowarzyszenia, Zarząd składa podpis w imieniu Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska pod stanowiskiem organizacji społecznych w sprawie planów dotyczących zmian w nadzorze nad edukacją

UZASADNIENIE

Sieć Obywatelska Watchdog Polska dba o przestrzeganie prawa. O prawie zaś myśli w kontekście całego systemu ochrony konstytucyjnych praw i gwarancji międzynarodowych, a nie wyłącznie jako o przepisach tworzonych przez większość parlamentarną wybieraną na konkretne kadencje. Dla trwałości wspólnoty ważne są bowiem gwarancje praw i wolności chroniących najwyższe wartości, w tym godność przynależną człowiekowi.

Planowane przepisy dotyczące nadzoru nad edukacją (<https://archiwum.bip.kprm.gov.pl/kpr/form/r2655692,Projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-Prawo-oswiatowe-oraz-niektorych-innych-ustaw.html>) wzmacniają dyskrejonalność władzy, która nie znajduje oparcia w przepisach konstytucji - takich jak suwerenność narodu (Art. 4 Konstytucji RP) i zasada, iż to samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych (Art. 163). Decyzja centralnej władzy wykonawczej, w sprawach edukacji, często związanych z godnością człowieka, ma być ostateczna. Taka sytuacja jest pogwałceniem praw człowieka i nie odpowiada zasadom konstytucyjnym.

Dlatego zajęcie stanowiska jeszcze na etapie planowanej zmiany jest konieczne.

Uchwała była głosowana przez 3 osoby.

3 głosy za

0 głosów przeciw

0 głosów wstrzymujących się

Treść stanowiska stanowi załącznik do uchwały

Załącznik do Uchwały nr **3/OB/VI/2021**

Protest przeciw zmianom w prawie oświatowym.

My, niżej podpisani i podpisane, przedstawiciele i przedstawicielki organizacji społecznych, protestujemy przeciw zmianom w prawie oświatowym, przygotowywanym przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Zmiany te zagrażają jakości pracy szkoły, stabilności i niezależności nauczania i wychowania. Jeśli zostaną wprowadzone, szkoła utraci autonomię i podporządkowana zostanie w pełni władzy centralnej. Znacząco pogorszy się sytuacja uczniów i uczennic oraz nauczycielek i nauczycieli. Ograniczone zostanie prawo rodziców do wpływu na ofertę programową szkoły. W szkołach publicznych przedstawiciele władzy będą mieli decydujący głos przy wyborze dyrektora. Będą mogli też wykreślić placówkę niepubliczną z rejestru i odebrać jej uprawnienia do działania. Samorządy lokalne i inne organy prowadzące szkoły stracą wpływ na funkcjonowanie swoich placówek. Planowane rozwiązania naruszają konstytucyjną zasadę pomocniczości. Są próbą powrotu do centralistycznego modelu zarządzania oświatą. Zmierzają do zniszczenia jej różnorodności.

Zapowiedziane zmiany pozwolą kuratorowi odwołać dyrektora placówki publicznej w ciągu 14 dni. Zwolniony z funkcji dyrektor nie będzie mógł nawet odwołać się od tej decyzji. Do odwołania wystarczy niewykonanie przez dyrektora zaleceń pokontrolnych przedstawiciela kuratorium. Nieznane są standardy kuratorskiej kontroli i kryteria oceny pracy dyrektora. Istnieje poważna obawa, że kuratorska kontrola będzie całkowicie uznaniowa i stanie się "pałką na dyrektorów", którzy realizują program wychowawczy i edukacyjny zgodnie z prawem, ale nie z ideologiczną wykładnią kierownictwa resortu edukacji.

Projektowane zmiany to zamach na autonomię szkoły, dyrektora i nauczycieli i podważenie obowiązujących od lat 90-tych demokratycznych zasad funkcjonowania placówek oświatowych. W trudnej sytuacji polskiego szkolnictwa wystrzonej pandemią przy brakach kadrowych, złej kondycji fizycznej i psychicznej pracowników oświaty, uczniów i uczennic - straszak w postaci natychmiastowego odwołania dyrektora destabilizuje pracę szkoły, wprowadzając poczucie niepewności. Jeśli ze statku znika kapitan, załoga traci motywację i poczucie bezpieczeństwa. Nauczyciele i nauczycielki, uczennice i uczniowie, zostają pozbawieni wsparcia i stabilnego przywództwa.

Zapowiedziane zmiany uderzają także w autonomię kierownictwa i rad szkół w zakresie programu nauczania i sposobów realizacji podstawy programowej oraz programu profilaktyczno-wychowawczego. Dyrektor będzie zobowiązany uzyskać zgodę kuratorium na działania prowadzone przez organizacje społeczne w szkołach. Organizacje te od lat pomagają nauczycielkom i nauczycielom w realizacji zadań edukacyjnych i wychowawczych - od przedszkola do ostatnich klas szkół średnich. Prowadzą szkolenia, tworzą materiały dydaktyczne, wprowadzają do szkół nowe metody nauczania i oceniania, a także udzielają bezpośredniego wsparcia dzieciom i młodzieży. W czasie pandemii pomagały rozwijać kompetencje cyfrowe oraz oferowały wsparcie metodyczne i psychologiczne.

Edukacja obywatelska, globalna, klimatyczna, lokalna i regionalna, edukacja cyfrowa i medialna, ocenianie kształtujące, metoda projektu, wolontariat szkolny – to wszystko w szkołach dzieje się dzięki współpracy z organizacjami. Organizacje prowadzą swoje działania w oparciu i w granicach obowiązującego prawa, w zgodzie z konstytucyjną zasadą subsydiarności i wolności zrzeszania. Obserwując publiczne działania ministerstwa, obawiamy się, że w efekcie planowanych zmian

funkcjonować będą nieformalne listy organizacji “polecanych” i “niepożądanych”. Tymczasem szkoła, jako instytucja realizująca publiczne zadania ma konsultować obowiązek zapewnić równość i poszanowanie przekonań wszystkich obywateli, nie tylko tych, którzy podzielają poglądy obecnego kierownictwa resortu. Ma też obowiązek respektować prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem.

Wbrew deklaracjom ministerstwa projektowane zmiany zamiast wzmacniać, osłabiają wpływ rodziców na proces edukacji swoich dzieci. Przedstawiciele rodziców mogą wprawdzie brać udział w komisji konkursowej wybierającej dyrektora placówki, ale wobec pięciokrotnej przewagi przedstawicieli kuratorium, ich opinia nie będzie się liczyć. Nawet jeśli będą chcieli, by ich dzieci uczestniczyły w zajęciach i projektach edukacyjnych oferowanych przez organizację społeczną, nie będzie to możliwe, gdy kurator nie zgodzi się na jej działanie w szkole.

Stanowczo sprzeciwiamy się planowanym przez rząd zmianom w polskiej oświacie. Będziemy monitorować prace nad rządowymi projektami oraz podejmować wszelkie zgodne z prawem i procesem stanowienia prawa działania, by nie dopuścić do ich wprowadzenia. Będziemy przedstawiać nasze pomysły na dobrą, przyjazną dzieciom, rodzicom i nauczycielom i nauczycielkom szkołę, przygotowującą do funkcjonowania we współczesnym świecie i mierzenia się z wyzwaniami XXI wieku.

poświadczenie złożenia podpisów i pieczęci elektronicznych

Certyfikat dla dokumentu o Autenti ID: 0a14c4ea-68de-4f03-93a0-92c326633e79
utworzonego: 2021-06-16 18:59 (GMT+02:00)